

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard): Jeg skal tillade mig for det høje Folketing at fremsætte Forslag til Lov om Laan til Boligbyggeri og Huslejenedsættelse for mindre-bemidlede børnerige Familier.

Dette Lovforslag betyder en Genoptagelse af Bestræbelserne for fra det offentliges Side gennem Støtte til billig Finansiering af Boligbyggeri at fremme Byggevirkigheden her i Landet. Som bekendt har Bestræbelser af den Art her i Landet i særlig Grad i Fortiden koncentreret sig om visse Perioder. Man kan i denne Forbindelse egentlig tale om 4 Perioder, først et Tidsrum, der i alt væsentligt faldt før Krigen, nemlig fra 1887 til 1917, hvor der fra Tid til anden blev givet Regeringen Bemyndigelse til at yde Laan til almen-nyttige Boligforeninger. Denne Lovgivning for Krigen blev aldrig, henset til det Antal Boliger, det drejede sig om, af noget betydende Omfang. Derefter kom Perioden fra 1917 med Lovgivningen fra 1917 til 1920, hvor der i denne Bolignødens Tid af Staten blev ydet til Kommuner, til kooperative Foreninger og til private saavel Laan paa billige Vilkaar som direkte Tilskud een Gang for alle. Det drejede sig her om Beløb paa mere end 50 Mill. Kr., omtrent Halvdelen som Laan og Halvdelen som direkte Tilskud. Den tredje Periode kendetegnes ved Statsboligfondens Virksomhed i Tiden fra 1922 til 1926, hvor Byggeriet søgtes stimuleret ved, at Statsboligfonden gav Laan, en Laanevirksomhed, der tilsammen kom til at dreje sig om i alt 109 Mill. Kr., heraf 70 Mill. Kr. i Laan til Kommuner og Andelsboligforeninger, 34½ Mill. Kr. til Parcelbyggeri og 4½ Mill. Kr. til privat Storbyggeri. Af Laanene blev de 73 Mill. Kr. givet til de storkøbenhavnske Kommuner og 36 Mill. Kr. til det øvrige Land. Det er denne Periodes offentlige Støttelovgivning, der desværre er kommet til at betyde og kan komme til at betyde meget store Tab for Staten.

Endelig er der den fjerde Periode, det er den Periode, der knytter sig til Loven om Støtte af Boligbyggeri af 11. April 1933. Der blev i Henhold til denne Lov i alt udlant mellem 27 og 28 Mill. Kr., til Kommuner og Boligforeninger 12 Mill. Kr., til Parcelbyggeri godt 7 Mill. Kr. og til privat Storbyggeri 7½ Mill. Kr. Gennem de Krav,

som denne Lov stillede til Boligforeningernes Vedtægter, blev der skabt et fastere, mere betryggende og samfundsmæssigt set sundere Grundlag for de almenyttige Boligforeningers Virksomhed, og saa vidt det er muligt paa det nuværende Tidspunkt at bedømme hele dette Forhold, synes det, som om Statens Risiko for Tab af Betydning vil være overordentlig ringe.

Som Baggrund for al den Støtte, der altsaa i Tiden siden 1917 er givet til Fremme af Byggevirkigheden her i Landet, har staaet et dobbelt Formaal: for det første det Formaal at fremme Beskæftigelsen i denne vigtige Nøgleindustri og for det andet at bidrage til at sikre den fornødne Boligmasse her i Landet. Disse to Formaal, der hidtil har været Baggrunden for Lovgivningen, er ogsaa Baggrunden for det Lovforslag, jeg her skal forelægge. Stigningen i Raastofpriserne for godt et Aar siden i Forbindelsen med Uvisheden om, hvorvidt denne Stigning vil være varig, virkede jo og maatte virke i Retning af større Tilbageholdenhed med Hensyn til Byggeri. Hertil kom, at Kreditstramningen for godt et Aar siden med deraf følgende lavere Obligationskurser virkede i samme Retning. Det er muligt, at vi allerede i nogen Grad er ved et Vendepunkt paa disse Omraader, saaledes ligger i hvert Tilfælde nu Obligationskurserne 4—5 Points højere end for 8 Maaneder siden, men Virkningerne af denne forbigangne Periode føler vi endnu i nogen Grad, og selv om det ikke er saaledes, som man somme Tider ser i Pressen, at Byggeriet er standset her i Landet, saa er Forholdet dog dette, at der i Januar Maaned i Aar kun er under Udførelse i Landet som Helhed 8 000 Lejligheder, medens der i Fjor paa samme Tidspunkt var 13 000 Lejligheder under Udførelse. Alt i alt mener Regeringen, det er det rigtige Tidspunkt at give Byggeriet et Skub fremefter, navnlig da ogsaa de valutamæssige Forhold gør, at det maa anses i dette Øjeblik for at være uden Betænkelighed.

Men ved Siden af de to her nævnte Formaal knyttes der denne Gang til Lovforslaget et tredje Formaal, nemlig visse befolkningspolitiske Hensyn. Som bekendt har Befolkningsskommissionen i en Betænkning af 8. November 1937 stillet Forslag om Foranstaltninger, der kan stimulere